

Sygn. akt VI U 2057/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2014 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania **J. N.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.**

z dnia 26 kwietnia 2013 r. znak (...)

w sprawie: **J. N.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu J. N. prawo do emerytury od dnia 1 kwietnia 2013 roku,

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 2057/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 kwietnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu J. N. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2009 roku, nr 153, poz. 1227) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w /w przepisach ponieważ nie udokumentował wymaganego 15- letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania twierdził on, iż w warunkach szczególnych był zatrudniony od dnia 1 grudnia 1979 roku do dnia 31 stycznia 1980 roku oraz od dnia 1 lipca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1986 roku w PGR M.

na stanowisku traktorzysty, od dnia 2 października 1995 roku do dnia 30 kwietnia 1996 roku w Zakładzie (...) w B. jako spawacz oraz od dnia 8 września 1997 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w zakładzie pracy (...) S. A. również jako spawacz.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto pozwany wskazał, iż nie uwzględnił odwołującemu jako pracy w warunkach szczególnych powyższych okresów zatrudnienia, bowiem za okres pracy od dnia 1 grudnia 1979 roku do dnia 31 stycznia 1980 roku oraz od dnia 1 lipca 1983 roku ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, z kolei w przedłożonych świadectwach pracy dotyczących pozostałych dwóch okresów zatrudnienia brak wskazania charakteru wykonywanej przez ubezpieczonego pracy ściśle według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. N. (ur. dnia (...)) dnia 18 kwietnia 2013 złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy J. N. na dzień 1 stycznia 1999r. roku w wymiarze 28 lat, 9 miesięcy i 16 dni , w tym okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 10 lat, 2 miesięcy i 20 dni. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

- okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność czy ubezpieczony przez okres co najmniej 15 lat był zatrudniony w warunkach szczególnych, czy taki charakter miało zatrudnienie ubezpieczonego we wskazywanych przez niego okresach.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie którego ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. N. w okresie od dnia 1 lutego 1980 roku do dnia 31 stycznia 1980 roku oraz od dnia 1 lipca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1986 roku był zatrudniony w PGR M. Zakład Rolny w D.. Ubezpieczony do dnia 26 lutego 1991 roku pracował jako traktorzysta , a od dnia 27 lutego 1991 roku pracował jako palacz w kotłowni. Jako traktorzysta ubezpieczony pracował ciągnikiem w polu, przy orce, siewach, nawożeniu.

Jako palacz ubezpieczony pracował na dwie zmiany, palił w piecach węglowych, kotłownia w której pracował ubezpieczony ogrzewała całe D.. Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał dłuższych przerw w pracy, jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

W okresie od dnia 2 października 1995 roku do dnia 30 kwietnia 1996 roku ubezpieczony był zatrudniony w Zakładzie (...). Ubezpieczony pracował jako spawacz zajmował się wypalaniem krążków z blachy, które następnie poddawane były obróbce skrawaniem. Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał dłuższych przerw w pracy, jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

W okresie od dnia 8 września 1997 roku do dnia 30 kwietnia 1996 roku ubezpieczony był zatrudniony w (...) S. A. , ubezpieczony również pracował na stanowisku spawacza, przy spawaniu gazowym i zajmował się wypalaniem detali na kołnierze do rur. Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał dłuższych przerw w pracy, jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

- dowód: zeznania świadków: B. O., S. Z., K. C., S. W. zapis AV k. 34 v akt sądowych, dokumentacja z okresu zatrudnienia k. 15, 16 akt sądowych, zeznania ubezpieczonego zapis AV k. 34v akt sądowych

Sąd uznał zeznania świadków oraz ubezpieczonego za wiarygodne. Świadkowie dokładnie opisali charakter wykonywanej przez niego pracy, nadto w tym samych okresach byli zatrudnieni wraz z ubezpieczonym, zatem dokładnie znali ubezpieczonego i widywali go przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych. Dodatkowo ich zeznania, dotyczące zajmowanych przez ubezpieczonego stanowisk pracy, znalazły potwierdzenie w dokumentach składających się na akta osobowe z okresów zatrudnienia ubezpieczonego. Wprawdzie z akt osobowych dotyczących

zatrudnienia w PGR M. Zakład Rolny (...) wynika, że ubezpieczony w okresie od dnia 1 lipca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1986 roku pracował na stanowisku pracownika produkcji roślinnej, to jednak zeznania złożone przez świadków oraz ubezpieczonego, jak też dowody z pozostałych dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych ubezpieczonego, jednoznacznie wskazywały że nie doszło do zmiany stanowiska pracy, a odwołujący nadal aż do przejścia do pracy na stanowisku palacza pracował w charakterze traktorzysty.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2009 roku, nr 153,poz.1227 / oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.(art. 184 ust 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.)

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi

środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w tym zeznania ubezpieczonego, świadków oraz dowody składające się na akta osobowe z okresu zatrudnienia ubezpieczonego, pozwala na stwierdzenie, iż ubezpieczony w spornych okresach czasu stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 184 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie „A” dziale XIV poz. 12 (prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym), dziale XIV poz. 1 (prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych i wodnych typu przemysłowego) oraz w dziale VIII poz. 3 (prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony , wraz z okresami zaliczonymi już przez pozwanego organ rentowy , ma wymagany łączny ponad 15 -letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaliczenie wymienionych wyżej okresów spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył on wniosek o to świadczenie.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za sporny okres zatrudnienia w PGR M.- Zakładzie Rolnym w D. nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, z kolei świadectwa pracy w warunkach szczególnych za pozostałe dwa okresy zatrudnienia z uwagi na ściśle określone wymogi formalne zostały zakwestionowane przez organ rentowy.

Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym, jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żądanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.